

عنوان: تأثیر آموزش مکتوب بر آگاهی و عملکرد زنان در مراقبت از نوزاد در مرکز آموزشی درمانی الزهراء، سال ۱۳۷۸

نام دانشجو: مژگان میرغفوروند

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناس ارشد مامایی (آموزش مامایی)

اساتید راهنما: سکینه محمد علیزاده، سوسن ولیزاده

شماره پایان نامه: ۱۱۱

مقدمه: هفته‌های اول پس از تولد، برای والدین دوران پرستری محسوب می‌شود و والدین در باره مراقبت از نوزاد، سؤالات زیادی داشته و نیاز به ارائه اطلاعات و حمایت از سوی مراقبین بهداشتی دارند. بیشتر مشکلات و نگرانی‌های مادر در ارتباط با مراقبت از نوزاد با آموزش قابل برطرف شدن می‌باشد. اما با توجه به اینکه مدت زمان بستری مادر در بیمارستان کاهش پیدا کرده، فرصتهای لازم برای ارائه مطالب آموزشی در زمینه مراقبت از نوزاد محدود شده است. لذا به نظر می‌رسد ایجاد طرحهای نوشتاری که با تشخیصها و اهداف مورد انتظار هماهنگ باشد برای کمک به کفایت مراقبت از نوزاد ضروری باشد چرا که احتمال می‌رود به توانایی خانواده جهت ایفای نقش مراقبت از نوزاد کمک نماید. پس از آنجایی که یکی از روشهای مطرح در ارتقای آگاهی و عملکرد مادران در زمینه مراقبت از نوزاد، آموزش مکتوب می‌باشد، بنابراین انجام پژوهشی تحت عنوان «بررسی تأثیر آموزش مکتوب بر آگاهی و عملکرد زنان در مراقبت از نوزاد» ضروری به نظر می‌رسد.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه نیمه تجربی است که با روش نمونه‌گیری آسان ۱۰۰ مادر اول‌زا بعنوان گروه مورد و ۹۵ مادر اول‌زا به عنوان گروه شاهد مورد بررسی قرار گرفتند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌ای مشتمل بر سه بخش (مشخصات فردی - اجتماعی، بیانیه‌های مربوط به آگاهی و سؤالات مربوط به عملکرد) در دو مرحله جمع‌آوری شد. در مرحله اول در روزهای اول پس از زایمان (قبل از آموزش مکتوب) بخش اول و دوم (مشخصات فردی - اجتماعی، بیانیه‌های آگاهی) تکمیل گردید و بعد به مادران گروه مورد قبل از ترخیص از زایشگاه علاوه بر آموزش روتین بخش پس از زایمان، کتابچه آموزشی نیز داده شد در حالیکه مادران گروه شاهد تنها آموزش روتین بخش پس از زایمان را دریافت نمودند. در مرحله دوم در پایان یک ماه پس از زایمان، بخش دوم و سوم پرسشنامه (بیانیه‌های آگاهی و سؤالات عملکرد) تکمیل گردید. داده‌های جمع‌آوری شده با کمک نرم افزار SPSS و از طریق محاسبه توزیع فراوانی مطلق و درصدی، میانگین و انحراف معیار و آزمونهای کای دو، تی استیودنت و آنالیز واریانس یک طرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در روزهای اول پس از زایمان، ۸۳ درصد مادران گروه مورد و ۸۵/۳ درصد مادران گروه شاهد آگاهی متوسط داشتند و اختلاف معنی‌دار آماری بین گروهها از نظر میزان آگاهی وجود نداشت. اما در پایان یک ماه پس از زایمان ۹۳ درصد مادران گروه مورد دارای آگاهی خوب بوده در حالیکه تنها ۲۹/۵ درصد از مادران گروه شاهد دارای آگاهی خوب بودند و اختلاف معنی‌دار آماری بین دو گروه مورد و شاهد وجود داشت ($P < 0.001$). از نظر نحوه عملکرد ۶۳ درصد مادران گروه مورد عملکرد خوب داشتند در حالیکه تنها ۱۲/۶ درصد مادران گروه شاهد دارای عملکرد خوب بودند و اختلاف معنی‌دار آماری بین دو گروه مورد و شاهد وجود داشت ($P < 0.001$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این پژوهش که نشانگر تأثیر مثبت آموزش مکتوب تأثیر مثبتی بر میزان آگاهی و نحوه عملکرد مادران در زمینه مراقبت از نوزاد به مسئولین و کارکنان بهداشتی از جمله ماماها توصیه میشود از جزوه‌ها و کتابچه‌های آموزشی جهت ارتقای آگاهی و عملکرد مادران در زمینه مراقبت از نوزاد بطور گسترده بهره گیرند.

واژه‌های کلیدی: آموزش مکتوب، آگاهی، عملکرد، مراقبت از نوزاد، زنان زایمان کرده

